

ranti i Retning af Anvendelsen af Vare-tægtsarrest og Behandlingen af Varetægts-arrestanten — jo, det sidste dog nok, thi Varetægtsarresten er bleven forbedret, det vil jeg indrømme, men Betingelserne for Anvendelsen af Varetægtsarrest bliver efter det foreliggende Forslag ganske den samme, som den var før. I Samlingen 1896 havde jeg Anledning til ved Forelæggelsen af et Lovforslag her i Salen grundigt at behandle dette Spørgsmaal om Betingelserne for Varetægtsarrest, og dens Virkninger og Arrestanternes Behandling m. m.; jeg skal ikke komme dybt ind paa dette, men henvise ærede Medlemmer, som ikke maatte kende det, til det den Gang fremlagte Forslag. Jeg vil uden at rose Forslaget i for stærke Ord sige; at det er min Mening, at dette Forslag indeholdt fortrinlige Ting, og det forholder sig ikke, som det ærede Medlem for Stubbekøbing (N. J. Larsen) den Gang vilde gøre gældende, at de gode Ting i Forslaget stammede fra Proceskommissionen, og at alt, hvad der var ud over det, var daarlige Ting. Det ærede Medlem for Stubbekøbing, der selv har haft Sæde i Proceskommissionen, vil indrømme mig, at en af hans vægtigste Anker fra den Tid mod Forslaget nu er bortfalden, nemlig at det fremtraadte som et Led af Proceskommissionens Forslag, og at man derfor ikke kunde gaa hen og bryde Helheden. Den Indvending har nu tabt sin Brød, og jeg vil sige, lad os ved Behandlingen af dette Forslag ganske rolig gaa tilbage til det den Gang indbragte og her igennem dette Ting i alle 3 Stadier vedtagne og til Landstinget oversendte Forslag om Varetægtsarrest, thi det Forslag indeholder en Anvisning af den Vej, vi skulle vandre ad for at sikre Individet under Anklageprocessen, og vi ville ikke kunne lade os nøje med de Bestemmelser, Proceskommissionen her har foreslaet. Thi Forholdet er i Virkeligheden det, at de aabne Mulighed for at anvende det ny ganske paa den gamle Maade, og det er ikke Meningen med denne Reform, der stræber hen imod de høje Idealer.

Det andet Princip for Anklageprincippet er, at den sigtede skal have en Forsvarer. Ja, det er nødvendigt, at han faar en Forsvarer. Jeg har haft Lejlighed til at omtale det, da jeg talte om Offentlighed, dens Tilstedeværelse og Udelukkelse, og jeg vil gentage det her, at det er nødvendigt, at anklagede faar sin Forsvarer ikke blot under selve Domsbehandlingen, men ogsaa allerede under den tidligere Forundersøgelse. Det maa aldrig kunne

ske, at anklagede staar alene over for Dommeren, over for de Folk, der skulle søge paa en eller anden Maade at faa Sandheden ud af ham. I det hele taget er det det, vi skulle søge at komme bort fra. Vi maa ikke jage efter egen Tilstaaelse under den Reform, vi søge at gennemføre. Medens under Inkvisitionsprincippet egen Tilstaaelse er Hovedbevismidlet, skal det her være noget, der næsten ikke kommer til at spille nogen Rolle. I alt Fald skal enhver Jagen derefter ganske være udelukket. Hvor naar, hvor ofte, hvor tidligt vi skulle underkaste den sigtede Forhør, og om han overhovedet skal underkastes Forhør, det er et andet Spørgsmaal. Men egen Tilstaaelse maa træde i Baggrunden for Fremskaffelsen af Bevisligheder, og i den Tid, Bevisligheder skulle skaffes frem, under Forundersøgelsen, maa anklagede have sin Forsvarer til Stede, hvad enten han selv ønsker det eller ikke. At dette vil medføre meget stor Bekostning og give Anledning til Vidtløftighed, det er kedeligt, men det er ikke en Anke, som med Rette kan anføres, naar man anser det for rigtigt for at naa Maalet; thi Forundersøgelsen bliver under det ny Princip ganske som under det gamle Princip noget af det vigtigste, thi under Forundersøgelsen er det i Virkeligheden, at den Proces, der senere skal føre til Dom eller Frifindelse, faar sit Grundlag. En Forundersøgelse, under hvilken anklagede ikke i fuldt Omfang har Lejlighed til at benytte Forsvarer, bliver altsaa en Inkvisition, hvad enten vi saa kalde det for en Del af Anklageprincippet eller ikke.

Det 3die Punkt i Anklageprincippet er det, at Klager, Forsvarer og Dommer skulle være forskellige Personer. Det Princip er ogsaa ganske fraveget i Proceskommissionens Forslag for saa vidt angaar Forundersøgelsen. Forundersøgelsen — det vil jeg indprente de Herrer — er det saarbare Punkt i Proceskommissionens Forslag om den kriminelle Retspleje, og ligesom det er det saarbare Punkt, er det i Virkeligheden ogsaa det vægtigste, idet man ikke tidt nok kan fremhæve, at det er paa Forundersøgelsen, at det hele ligger. Naar vi faa Forundersøgelsen rigtig i Gang og godt ordnet, naa vi nok det Maal at faa Manden med Rette dømt eller med Rette frikendt. Men i Forslaget ere Forsvarer, Klager og Dommer ikke adskilte fra hinanden, i Forslaget blandes Klager og Dommer saadan sammen, at Forsvareren er sat fuldstændig paa Porten. Dommerens Undersøgelse kan foregaa i et lukket Rum